

Nacionalna sodišča**Okrajna sodišča, upravna sodišča, okrajna sodišča in vrhovno sodišče**

Kontaktni podatki sodišč in dodatne informacije so na voljo na [spletišču](#) sodišč.

Okrajna sodišča obravnavajo vse civilne, kazenske in prekrškovne zadeve kot sodišča prve stopnje. Pritožbo zoper odločbo okrajnega sodišča je mogoče vložiti pri okrožnem sodišču. V Estoniji so štiri okrajna sodišča: okrajno sodišče v Harjuju, okrajno sodišče v Viruju, okrajno sodišče v Tartuju in okrajno sodišče v Pärnuju.

Upravna sodišča obravnavajo upravne zadeve kot sodišča prve stopnje. Pristojnost upravnih sodišč, postopek za vložitev tožbe pred upravnim sodiščem in pravila za upravni postopek so določeni v [zakonu o upravnem sodišču](#). V Estoniji sta dve upravni sodišči: Upravno sodišče v Talinu in upravno sodišče v Tartuju.

Okrožna sodišča kot sodišče druge stopnje izvajajo revizije sodb okrajnih sodišč in okrožnih sodišč na podlagi izpodbijan ali pravnih sredstev zoper nje.

Presoje primerov na okrožnih sodiščih se izvajajo kolegialno, tj. pritožbe obravnava sodišče, sestavljeno iz treh sodnikov. V Estoniji sta dve okrožni sodišči:

Okrožno sodišče v Talinu in Okrožno sodišče v Tartuju.

Najvišje sodišče v Estoniji je vrhovno sodišče. Po estonski ustavi je vrhovno sodišče kasacijsko sodišče in ustavno sodišče. Pristojnost vrhovnega sodišča je določena v [zakonu o sodiščih](#). Vrhovno sodišče je pristojno za:

izvajanje presoje ustavnosti;

presojo odločbe sodišča na podlagi kasacijskih pritožb;

preučevanje pravnih sredstev zoper tožbe;

opravljanje drugih funkcij, ki izhajajo iz zakona.

Kasacijsko pritožbo lahko na vrhovno sodišče vložijo vsi stranki, ki ni zadovoljna z razsodbo sodišča nižje stopnje. Vrhovno sodišče priznava kasacijske pritožbe, kadar razlogi, navedeni v pritožbi, kažejo, da je sodišče nižje stopnje napačno uporabilo materialnopravno pravilo ali resno kršilo postopkovno pravilo, kar bi lahko privedlo do napačne sodbe.

Če posameznik meni, da je oseba javnega prava (na primer država ali lokalna uprava) z upravnim aktom ali postopkom kršila njegove pravice ali omejila njegove svoboščine, lahko zadevo predloži upravnemu sodišču. Okrajna sodišča obravnavajo spore v zvezi z reformo lastništva ali agrarnimi reformami, javnimi službami, davčno upravo, državljanstvom in vprašanji migracije, pa tudi javnim naročanjem, državno lastnino, gradnjo in načrtovanjem ter odgovornostjo države.

Okrajnemu sodišču se lahko predložijo zadeve, ki vključujejo kršitve pravic na podlagi civilnega prava, kot so pogodbeni spori, družinske zadeve, spori v zvezi s pravom o dedovanju in premoženjskim pravom, vprašanja v zvezi z dejavnostmi in vodenjem podjetij in nepridobitnih organizacij, pa tudi spori v zvezi s pravicami intelektualne lastnine in stečajne zadeve ter vprašanja v zvezi z delovnim pravom.

Nacionalne institucije za človekove pravice

Pravosodni kancler je od 1. januarja 2019 v skladu z Resolucijo Generalne skupščine ZN št. 48/134 z dne 20. decembra 1993 z naslovom „Nacionalne institucije za spodbujanje in varstvo človekovih pravic“ pristojen za varstvo in spodbujanje človekovih pravic, organi za človekove pravice pa lahko zaprosijo za uradno mednarodno akreditacijo. Pravosodni kancler je uradno zaprosil za začetek postopka akreditacije, vendar 30. septembra 2020 postopek še ni bil zaključen.

Varuh človekovih pravic**Funkcijo varuha človekovih pravic opravlja pravosodni kancler.**

Urad [pravosodnega kanclerja](#): *Kohtu 8, 15193 Talin, Estonija*

Pravosodni kancler opravlja naloge varuha človekovih pravic, varuha ustavnosti in zakonitosti zakonodajnih aktov ter varuha otrokovih pravic.

Pravosodni kancler kot varuh človekovih pravic nadzira dejavnosti organov pri izvajanju javnih nalog in preverja, ali državni organi spoštujejo temeljne človekove pravice in svoboščine ter dobro upravno prakso. Pravosodni kancler preverja:

dejavnosti državnih subjektov in organov;

dejavnosti organov in subjektov lokalne uprave;

dejavnosti subjektov ali organov pravnih oseb v javnem pravu ali zasebnih subjektov, ki opravljajo javne naloge.

Vsakdo ima pravico pri pravosodnem kanclerju vložiti vlogo za preverjanje dejavnosti organov, ki opravljajo javne naloge.

Če pravosodni kancler ugotovi, da so dejavnosti organa, ki opravlja javne naloge, nezakonite, temu organu pošlje mnenje, v katerem navede, kako je kršil pravo, in mu po potrebi priporoči, kako naj izvaja zakonito in dobro upravno prakso, ali pa poda predlog za odpravo kršitve. V obeh primerih pred izdajo mnenja presodi, ali je organ ravnal v skladu z zakonom in ali je komunikacija s posameznikom potekala v skladu z dobro upravno prakso. Pravosodni kancler lahko v svojem mnenju graja, izrazi mnenje ali navede ciljna priporočila za odpravo kršitve.

Pravosodni kancler

Urad [pravosodnega kanclerja](#): *Kohtu 8, 15193 Talin, Estonija*

Vsakdo ima pravico pri pravosodnem kanclerju vložiti vlogo za preverjanje, ali je zakon ali kak drug predpis v skladu z ustavo in drugimi zakoni. Pravosodni kancler preverja skladnost zakonodaje, ki jo sprejmejo zakonodajna in izvršilna veja oblasti ter lokalna uprava, z ustavo in drugimi zakoni.

Pravosodni kancler preverja:

ali so zakoni v skladu z ustavo;

ali so predpisi vlade Republike Estonije v skladu z ustavo in drugo zakonodajo;

ali so ministrski predpisi v skladu z ustavo in drugo zakonodajo;

ali so predpisi lokalnih svetov ter občinskih in mestnih uprav v skladu z ustavo in drugo zakonodajo;

zakonitost zakonodajnih aktov, ki jih izdajo pravne osebe javnega prava.

Če pravosodni kancler ugotovi, da zakonodajni akt ni v skladu z ustavo ali drugimi zakoni:

izdajatelju akta predloži **predlog** za uskladitev akta z ustavo ali ustreznim zakonom v 20 dneh.

Če se predlog ne upošteva, pravosodni kancler na vrhovno sodišče vloži zahtevo, naj zakonodajni akt razglasi za neveljaven.

lahko vrhovnemu sodišču predloži **poročilo** in ga opozori na težave v zakonodaji.

Specializirani organi za varstvo človekovih pravic

Varuh otrokovih pravic (funkcijo opravlja pravosodni kancler)

Pravosodni kancler opravlja naloge varstva in spodbujanja pravic otrok v skladu s členom 4 Konvencije o otrokovih pravicah.

Urad pravosodnega kanclerja: *Kohtu 8, 15193 Talin, Estonija*

Naloge svetovalcev v oddelku za pravice otrok in mladine so predvsem:

obravnavanje vlog v zvezi z otrokovimi pravicami v zadevah, ki vključujejo presojo ustavnosti in varuha otrokovih pravic;

priprava in izvedba inšpekcijskih obiskov v otroških zavodih;

priprava vlog in mnenj v zadevah, povezanih s presojo ustavnosti;

izobraževanje o človekovih pravicah otrok in ozaveščanje o Konvenciji ZN o otrokovih pravicah ter ozaveščanje in usposabljanje o otrokovih pravicah;

izvedba raziskav in študij o vprašanih, povezanih s spodbujanjem in varstvom otrokovih pravic;

priprava na sodelovanje med organizacijami za otroke in mladino, državljskimi združenji, nevladnimi organizacijami, strokovnimi organizacijami ter znanstvenimi in državnimi organi.

Pravosodni kancler ima poleg zgoraj navedenega naslednje pristojnosti:

rešuje spore s področja diskriminacije med zasebnimi strankami na podlagi ustave in drugih zakonov;

je nacionalni preventivni organ, kot je določeno v členu 3 Opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju;

spremlja spoštovanje temeljnih pravic in svoboščin s strani organov države izvršiteljice pri prikitem organiziranju zbiranja, obdelave, uporabe in nadzora osebnih podatkov in z njimi povezanih informacij;

opravlja naloge spodbujanja in spremljanja izvajanja Konvencije o pravicah invalidov v skladu s členom 33(2) Konvencije.

Organ za enakost

Komisar za enakost spolov in enako obravnavanje, *Roosikrantsi 8b, 10119 Talin, Estonija*

Komisar za enakost spolov in enako obravnavanje je neodvisni in nepristranski uradnik, ki deluje na podlagi zakona o enakosti spolov in zakona o enakem obravnavanju. Vloga komisarja je nadzirati skladnost z zahtevami iz obeh zakonov. Komisar svetuje in pomaga ljudem v sporih, povezanih z diskriminacijo, ter izdaja izvedenska mnenja o primerih diskriminacije.

Komisar za enakost spolov in enako obravnavanje:

sprejema vloge posameznikov in izdaja mnenja o primerih diskriminacije;

analizira vpliv zakonodaje na položaj žensk in moških ter pripadnikov manjšin v družbi;

vladi Republike Estonije in vladnim organom ter lokalni upravi in organom lokalne uprave daje predloge za spremembo zakonodaje;

vladi Republike Estonije, vladnim organom in organom lokalne uprave svetuje in jih obvešča o vprašanih v zvezi z izvajanjem zakona o enakosti spolov in zakona o enakem obravnavanju;

sprejema ukrepe za spodbujanje enakosti spolov ter enakega obravnavanja žensk in moških.

Komisar zagotovi mnenja žrtvam diskriminacije in osebam z zakonitim interesom za nadzor nad skladnostjo z zahtevami o enakem obravnavanju. Namen teh mnenj je zagotoviti presojo, na podlagi katere je v povezavi z zakonom o enakosti spolov, zakonom o enakem obravnavanju ter mednarodnimi pogodbami, ki so za Republiko Estonijo zavezujoče, in drugo zakonodajo mogoče ugotoviti, ali je bilo v zadevnem pravnem razmerju kršeno načelo enakega obravnavanja.

Za pridobitev mnenja je treba pri komisarju vložiti vlogo z opisom dejstev, ki kažejo na to, da je prišlo do diskriminacije. Komisar ima za izdajo mnenja pravico pridobiti informacije od vseh oseb, ki bi lahko imele informacije, potrebne za ugotovitev dejstev, povezanih z diskriminacijo, in zahtevati pisna pojasnila v zvezi z dejstvi, ki se nanašajo na domnevno diskriminacijo, ter predložitev dokumentov ali izvodov dokumentov v roku, ki ga določi sam.

Urad za varstvo podatkov

Inšpektorat za varstvo podatkov, *Tatari 39, 10134 Talin, Estonija*

Inšpektorat za varstvo podatkov ščiti naslednje ustavne pravice:

pravico do obveščeniosti o izvajanju javnih nalog;

pravico do zasebnosti pri varstvu osebnih podatkov.

pravico do dostopa do svojih osebnih podatkov.

Če so pri obdelavi osebnih podatkov ali z odobritvijo dostopa do javnih informacij kršene posameznikove pravice, se lahko posameznik obrne na inšpektorat za varstvo podatkov.

Inšpektorat za varstvo podatkov mora biti obveščen, če so v podjetju ali organu kršene zahteve za obdelavo osebnih podatkov. Vendar to ni potrebno, kadar ni verjetno, da bi bile s kršitvijo ogrožene pravice in svoboščine posameznikov. Inšpektoratu za varstvo podatkov je treba posredovati tudi kontaktne podatke pooblaščenih oseb za varstvo podatkov zadevnega podjetja ali organa.

Na inšpektorat za varstvo podatkov se najlažje obrnete prek spletne strani <https://www.aki.ee/en/contacts>.

Drugi specializirani organi

Drugih specializiranih organov ni.

Drugo

Estonska odvetniška zbornica

Estonska odvetniška zbornica, *Rävala pst 3, 10143 Talin, Estonija*

Estonska odvetniška zbornica je združenje estonskih odvetnikov, njena glavna dejavnost pa je zagotavljanje pravno svetovanje državljanom. Estonska odvetniška zbornica je poklicno združenje odvetnikov, ustanovljeno **14. junija 1919**, ki deluje po načelih lokalne uprave in organizira zagotavljanje pravnih storitev v zasebnem in javnem interesu. Dejavnosti estonske odvetniške zbornice vključujejo organizacijo poklicnega razvoja odvetnikov, odnosov s pravniki, državnimi organi ter številnimi lokalnimi in tujimi organizacijami, pa tudi dejavno sodelovanje pri pripravi osnutkov zakonodaje. Zbornica prav tako skrbi za izvajanje javno-zasebne pravne funkcije – zagotavljanja obrambe in zastopanja v civilnih in upravnih zadevah po pristojbini, ki jo plača država.

V splošnem je treba vložiti **prošnjo** za pridobitev državne pravne pomoči. Vloga za državno pravno pomoč se običajno vloži pri sodišču. Če pa je oseba osumljenec v kazenski zadevi, pri čemer sodelovanje pravnega zastopnika ni obvezno, se vloga za državno pravno pomoč predloži preiskovalnemu organu ali tožilstvu.

Vlogo za državno pravno pomoč je treba vložiti v estonščini. Vložiti jo je mogoče tudi v angleščini, če je prosilec za državno pomoč fizična oseba s stalnim prebivališčem v drugi državi članici Evropske unije ali državljan druge države članice EU ali če je pravna oseba s sedežem v drugi državi članici EU.

Estonska odvetniška zbornica na zahtevo preiskovalnega organa, tožilstva ali sodišča imenuje odvetnika, ki naj bi zagotovil državno pravno pomoč. Posameznik na splošno nima pravice izbirati, kateri odvetnik mu bo zagotovil državno pravno pomoč. Vendar ima oseba pravico, da zaprosi za državno pravno pomoč, ki naj bi jo zagotovil točno določen odvetnik, če se ta odvetnik strinja s tem. V takem primeru je treba ime odvetnika, ki je dal soglasje, takoj navesti v vlogi za državno pravno pomoč.

Kadar se sodelovanje pravnega zastopnika v postopku zahteva z zakonom, osebi za pridobitev državne pravne pomoči ni treba storiti ničesar (razen če sama najame odvetnika) – za dodelitev odvetnika osebi mora poskrbeti uradnik, ki vodi postopek, osebi pa ni treba vložiti vloge.

Zadnja posodobitev: 22/12/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.